Culemborg

Voorjaarsrapportage 2025

3 juni 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord 3
Financieel perspectief 2025 5
Ontwikkelingen per programma 7
Programma 1. Bestuur en Ondersteuning 8
Programma 2. Veiligheid 10
Programma 3. Verkeer, Vervoer en Waterstaat 12
Programma 4. Economie 13
Programma 5. Onderwijs 14
Programma 6. Sport, Cultuur en Recreatie 15
Programma 7. Sociaal domein en Gezondheid 17
Programma 8. Duurzaamheid 22
Programma 9. Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte 24
Programma 99. Financiering en Algemene dekkingsmiddelen 26
Bijlagen 28
Budgetneutrale wijzigingen 29
Baten en lasten per taakveld 35

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de Voorjaarsrapportage 2025 aan. Dit is de eerste formele tussenrapportage die hoort bij de Programmabegroting 2025. Het is een voortgangsrapportage over de ontwikkelingen sinds de vaststelling van die begroting. Dat betekent concreet dat er nu gerapporteerd wordt over ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan in de periode van november 2024 tot en met april 2025. De val van het kabinet - op de dag dat het college deze voorjaarsrapportage vaststelde - heeft dus geen effect op deze rapportage.

Per saldo meer meevallers dan tegenvallers

Deze voorjaarsrapportage heeft een positief saldo, er zijn in de afgelopen maanden meer mee- dan tegenvallers geweest. Bij elkaar opgeteld gaat het om een positief effect van € 291.000. Het verwachte begrotingssaldo was in de programmabegroting voor 2025 € 6.000 voordelig. Op basis van deze voorjaarsrapportage verwachten we 2025 af te sluiten met een positief saldo van € 297.000. Welke mee- en tegenvallers er zijn, leest u in het hoofdstuk 'Ontwikkelingen per programma'.

Belangrijkste ontwikkelingen

De grootste positieve ontwikkeling van deze voorjaarsrapportage is de doorrekening van de Voorjaarsnota van het Rijk. Daaruit volgen extra middelen voor Jeugdzorg. Dit bedrag van € 606.000 voegen we dit jaar toe aan ons budget voor jeugd.

Daarnaast bevat deze voorjaarsrapportage de financiële doorvertaling van verschillende ontwikkelingen die al bij de raad bekend zijn. Zo zijn de laatste september- en decembercirculaire van het Rijk hierin financieel opgenomen, de overname van de jeugdgezondheidszorg voor nul- tot vierjarigen door de GGD en de motie over de uitstel van de huurverhoging voor buitensport. Maar er zijn ook nieuwe onontkoombare ontwikkelingen, zoals de toename van ongedierte in de openbare ruimte. Waar mogelijk, hebben we conform de begrotingsspelregels dekking opgenomen voor tegenvallers.

Leeswijzer

De voorjaarsrapportage start met een financieel perspectief voor 2025, dat de ontwikkelingen uit deze rapportage financieel samenvat. Vervolgens worden alle ontwikkelingen per programma inhoudelijk en financieel toegelicht. Dat zijn eerder genomen besluiten, ontwikkelingen in bestaand beleid, ontwikkelingen in het Gemeentefonds of technische wijzigingen. In de bijlagen vindt u het overzicht van budgetneutrale wijzigingen en het wettelijk verplichte overzicht van de baten en lasten per taakveld.

Twee aandachtspunten

Bij de toelichtingen op de ontwikkelingen past een aandachtspunt. Regelmatig staan dezelfde onderwerpen in verschillende programma's. Dat zijn geen dubbelingen, maar dat heeft te maken met begrotingsregels uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dat schrijft voor dat ontwikkelingen toegerekend moeten worden naar het programma waar het bijbehorende taakveld onder valt. Zo kan het dus zijn dat de uitgaven aan energiebesparing voor ondernemers in programma 4. Economie staan, terwijl de dekking ervan uit de reserve Energietransitie in programma 8. Duurzaamheid. Waar nodig, hebben we daarvoor verwijzingen opgenomen.

Een tweede aandachtspunt is de overlap van onderwerpen tussen deze voorjaarsrapportage en de kadernota, die de raad in dezelfde vergadering behandelt. Vorig jaar waren beide documenten samengevoegd. Dit jaar zijn het zoals gebruikelijk en conform de toezegging van de portefeuillehouder weer twee aparte documenten. Maar er zijn verschillende onderwerpen die zowel in 2025 als de jaren erna voorzien moeten worden van een (aangepaste) raming. In die gevallen zijn de onderwerpen in beide documenten toegelicht. Waar dat aan de orde is, is een verwijzing opgenomen. We gaan graag in gesprek met de auditcommissie over een toekomstige inrichting die een overlap voorkomt.

Tot slot

Met deze voorjaarsrapportage stellen we de raad voor om diverse budgetten van de begroting 2025 formeel bij te sturen. Dat stellen we opnieuw voor in de najaarsrapportage, die in november 2025 aan de raad wordt voorgelegd. En bij de Jaarstukken 2025 zal het college de definitieve verantwoording afleggen over de begroting 2025. We zien uit naar de samenwerking met uw raad in de komende maanden van dit jaar.

Het college van burgemeester en wethouders

Financieel perspectief 2025

Samenvattend financieel overzicht

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van het begrotingssaldo weer, op basis van de onderwerpen in deze voorjaarsrapportage.

(bedragen x € 1.000)	2025
Primitieve begroting	**6**
Uitgangspositie Voorjaarsrapportage 2025	**6**
Voorjaarsrapportage 2025	
Eerder genomen besluiten	-14
Bestaand beleid	-427
Gemeentefonds	732
Technische wijzigingen	0
Voorjaarsrapportage 2025	**291**
Saldo inclusief Voorjaarsrapportage 2025	**297**

Ontwikkelingen in 2025

Onderstaande tabel vat alle wijzigingen op de begroting uit deze Voorjaarsrapportage 2025 samen. De individuele mutaties worden in het volgende hoofdstuk per programma toegelicht.

(bedragen x € 1.000)	2025
Eerder genomen besluiten	**-14**
SCR-1 Motie over het uitstel van de huurverhoging voor de buitensport	-14
SDG-1 Overgang jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 4-jarigen naar GGD Gelderland-Zuid	-193
SDG-2 Dekking overgang jeugdgezondheidszorg uit onderuitputting begeleide participatie Werkzaak	70
SDG-3 Dekking overgang jeugdgezondheidszorg uit onderuitputting Wmo	123
Bestaand beleid	**-427**
BO-1 Structurele ondersteuning pfo Ruimte Regio Rivierenland	-24
BO-2 Softwaretoepassing voor kaarten op website	-8
BO-3 Dekking: softwaretoepassing voor kaarten op website uit automatiseringsbudget	8
VE-1 Preventie van discriminatie	-4
VE-2 Jaarwisseling - investeren in veiligheid, preventie en gemeenschapsvorming	-30

(bedragen x € 1.000)	2025
VVW-1 Onderhoud openbare verlichting	-13
EC-1 Besparingsprojecten ondernemer	-70
OW-1 Incidentele verrekening huur Brede School Oost	-25
SCR-2 Lokale omroep	-7
SDG-4 Bijstellen raming voor jeugd met extra middelen uit de voorjaarsnota van het Rijk	-606
SDG-5 Dekking preventie van discriminatie uit onderuitputting Wmo	4
SDG-6 Herrekening beschermd wonen	100
SDG-7 Onderuitputting Wmo na dekking ontwikkelingen	253
SDG-8 Correctie voor laten vervallen van de taakstelling op subsidies	11
SDG-9 Adviesraad Sociaal Domein Inclusief	-5
SDG-10 Dekking Adviesraad uit onderuitputting Wmo	5
SDG-11 Inburgering	-130
SDG-12 Dekking inburgering uit onderuitputting begeleide participatie Werkzaak	130
DU-1 Dekking besparingsprojecten uit reserve Energietransitie	70
DU-2 Toename ongedierte in de openbare ruimte	-20
WSR-1 Areaaluitbreiding groen	-67
WSR-2 Redichemse Waard	-30
WSR-3 Dekking uit Onderzoeksbudget voor grondexploitaties	30
Gemeentefonds	**732**
WSR-4 Septembercirculaire geoormerkt voor Wet Betaalbare huur	-33
SCR-3 Septembercirculaire geoormerkt voor Openbare bibliotheken	-100
SDG-13 Septembercirculaire geoormerkt voor Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie	-8
SDG-14 Septembercirculaire geoormerkt voor Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteiteisen kinderopvang	-3
DU-3 Septembercirculaire geoormerkt voor Toekomstig bestendig maken energiebeleid	-371
FAD-1 Ontvangsten Rijk september- en decembercirculaire 2024	641
FAD-2 Voorjaarsnota Rijk uitwerking jeugd door overhedenoverleg VNG en Rijk	606
Technische wijzigingen	**0**
Totaal ontwikkelingen Voorjaarsrapportage 2025	**291**

Ontwikkelingen per programma

Programma 1. Bestuur en Ondersteuning

Ontwikkelingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aanpassingen uit de Voorjaarsrapportage 2025 voor programma 1. Bestuur en Ondersteuning weer.

(bedragen x € 1.000)	2025
Bestaand beleid	**-24**
BO-1 Structurele ondersteuning pfo Ruimte Regio Rivierenland	-24
BO-2 Softwaretoepassing voor kaarten op website	-8
BO-3 Dekking softwaretoepassing voor kaarten op website uit automatiseringsbudget	8
Technische wijzigingen	**-103**
Totaal ontwikkelingen Voorjaarsrapportage 2025	**-127**

BO-1 Structurele ondersteuning pfo Ruimte Regio Rivierenland

De ruimtelijke opgaven in Rivierenland vragen om een stevige regionale samenwerking. Van woningbouw tot energietransitie en van klimaatadaptatie tot stikstofproblematiek - de uitdagingen zijn complex, urgent en te verweven voor gemeenten om individueel op te pakken. Deze opgaven hebben directe impact over gemeentegrenzen heen en vragen om een integrale, regionale aanpak.

Sinds het najaar van 2021 wordt de regionale samenwerking op het ruimtelijk domein vormgegeven via het portefeuillehoudersoverleg (pfo) Ruimte. Deze samenwerking heeft zich bewezen als waardevol en noodzakelijk. Dat is recent bevestigd door de uitkomst van de takendiscussie, waarover de raad op 24 april 2025 een besluit heeft genomen. Tot nu toe wordt deze samenwerking echter gefinancierd via incidentele bijdragen van de gemeenten. Deze tijdelijke constructie creëert onzekerheid en belemmert de opbouw van structurele expertise en capaciteit.

Met het oog op de toenemende complexiteit van ruimtelijke vraagstukken en de ontwikkeling van gebiedsprogrammering, is het essentieel om deze samenwerking structureel te verankeren. Daarom wordt in alle Rivierenlandgemeenten voorgesteld om de financiering vanaf 2025 structureel te regelen via de gemeentelijke begrotingen. Dit biedt de basis voor een professionele en toekomstbestendige aanpak van de regionale ruimtelijke opgaven. De structurele component is verwerkt in de kadernota. In deze voorjaarsrapportage is de raming voor 2025 opgenomen.

BO-2 Softwaretoepassing voor kaarten op website

In 2025 hebben we Mappi aangeschaft. Dat is een applicatie om toegankelijke kaarten op de gemeentelijke website te kunnen plaatsen. Voor de eenmalige opstartkosten wordt in deze voorjaarsrapportage een raming opgenomen. In de kadernota worden de jaarlijkse structurele kosten meegenomen.

BO-3 Dekking softwaretoepassing voor kaarten op website uit automatiseringsbudget

Voor deze ontwikkeling - die voor 2025 € 7.623 kost - vinden we dekking in het organisatiebrede automatiseringsbudget.

Technische wijzigingen

In deze rapportage staan verschillende technische wijzigen. Dit zijn begrotingswijzigingen die op grond van de financiële verordening door de raad moeten worden vastgesteld. Het zijn begrotingswijzigingen die bijvoorbeeld over taakvelden heengaan of een subsidie die wordt begroot. Het zijn budgetneutrale wijzigingen. Per programma kunnen deze technische wijzigen een positief of negatief saldo per programma hebben. Over het totaal van alle programma's zijn deze wijzigingen 0. In bijlage 1 vindt u een gedetailleerd overzicht van deze technische wijzigingen.

Samenvattend financieel overzicht

Onderstaande tabel geeft het perspectief voor het programma 1. Bestuur en Ondersteuning weer voor het begrotingsjaar 2025, inclusief de mutaties uit deze Voorjaarsrapportage 2025.

(bedragen x € 1.000)	**2025**
Primitieve begroting	**-15.433**
Uitgangspositie Voorjaarsrapportage 2025	**-15.433**
Voorjaarsrapportage 2025	
Bestaand beleid	-24
Technische wijzigingen	-103
Voorjaarsrapportage 2025	**-127**
Saldo inclusief Voorjaarsrapportage 2025	**-15.560**

Programma 2. Veiligheid

Ontwikkelingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aanpassingen uit de Voorjaarsrapportage 2025 voor programma 2. Veiligheid weer.

(bedragen x € 1.000)	2025
Bestaand beleid	**-34**
VE-1 Preventie van discriminatie	-4
VE-2 Jaarwisseling - investeren in veiligheid, preventie en gemeenschapsvorming	-30
Totaal ontwikkelingen Voorjaarsrapportage 2025	**-34**

VE-1 Preventie van discriminatie

In de meicirculaire 2024 hebben gemeenten structurele middelen gekregen voor preventie van discriminatie. Deze komen bovenop de middelen voor de antidiscriminatievoorziening die gemeenten al ontvingen via het gemeentefonds. Deze aanvullende middelen zijn in 2024 incidenteel toegevoegd aan het budget. Omdat we meer moeten gaan inzetten op lokale preventie via bijvoorbeeld voorlichting en gastlessen op scholen, worden deze middelen nu ook structureel aan het budget toegevoegd. Hiervoor is in deze voorjaarsrapportage een raming opgenomen voor 2025, in de kadernota is dit opgenomen voor de jaren erna.

Dekking

Voor deze ontwikkeling - die vanaf 2026 een structurele last van € 4.000 met zich meebrengt vinden we dekking vanuit de structurele onderuitputting die we voorzien voor Wmo. Meer hierover is opgenomen in programma 7. Sociaal domein (SDG-5).

VE-2 Jaarwisseling - investeren in veiligheid, preventie en gemeenschapsvorming

De jaarwisseling leidt in Culemborg – net als elders in het land – al meerdere jaren tot onrust en incidenten. Deze hardnekkige problematiek vraagt om een langjarige, integrale aanpak. Het doel is om de huidige cultuur te doorbreken en te bouwen aan veiligheid, vertrouwen en onderlinge verbondenheid in de stad, specifiek in bepaalde wijken. Voor de komende jaren wordt voorgesteld extra middelen vrij te maken voor een brede aanpak van de jaarwisseling, gericht op handhaving, preventie en gemeenschapsvorming.

De inzet omvat:

- Versterking van toezicht en beveiliging op hotspotlocaties (voorafgaand en mogelijk tijdens de jaarwisseling);
- Onderzoek naar mogelijkheden om samen met inwoners en partners activiteiten te organiseren die overlast beperken en ontmoeting bevorderen;
- Uitbreiding van het buurtouderproject en inzet van preventielessen op scholen;
- Opschaling van MMA-inzet en uitbreiding van de Soccer Stars Academy;
- Extra investering in de wijk Terweijde, met focus op community building.

Deze aanpak vraagt om meerjarige inzet en samenwerking met inwoners, partners en professionals. Met deze extra investering zetten we de eerste stap naar duurzame gedragsverandering en het terugdringen van overlast, vernieling en geweld. Tegelijkertijd wordt verwacht dat hiermee ook de huidige schadeposten rondom de jaarwisseling op termijn afnemen. Hoewel landelijke ontwikkelingen – zoals een eventueel vuurwerkverbod – worden gevolgd, is de verwachting dat deze op zichzelf geen garantie bieden voor het oplossen van lokale problematiek op de korte termijn. In de voorjaarsrapportage is een raming opgenomen van € 30.000, in de kadernota is er een meerjarig budget opgenomen.

Samenvattend financieel overzicht

Onderstaande tabel geeft het perspectief voor het programma 2. Veiligheid weer voor het begrotingsjaar 2025, inclusief de mutaties uit deze Voorjaarsrapportage 2025.

(bedragen x € 1.000)	2025
Primitieve begroting	**-3.913**
Uitgangspositie Voorjaarsrapportage 2025	**-3.913**
Voorjaarsrapportage 2025	
Bestaand beleid	-34
Voorjaarsrapportage 2025	**-34**
Saldo inclusief Voorjaarsrapportage 2025	**-3.947**

Programma 3. Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Ontwikkelingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aanpassingen uit de Voorjaarsrapportage 2025 voor programma 3. Verkeer, Vervoer en Waterstaat weer.

(bedragen x € 1.000)	2025
Bestaand beleid	**-13**
VVW-1 Onderhoud openbare verlichting	-13
Technische wijzigingen	**-775**
Totaal ontwikkelingen Voorjaarsrapportage 2025	**-788**

VVW-1 Onderhoud openbare verlichting

De kosten van de armaturen zijn flink gestegen, waardoor we voor 2025 een overschrijding verwachten op dit budget. Er is een nieuw beheerplan in de maak, waarin de ramingen voor de komende jaren worden bijgesteld. Hierover is meer opgenomen in de kadernota.

Technische wijzigingen

In deze rapportage staan verschillende technische wijzigen. Dit zijn begrotingswijzigingen die op grond van de financiële verordening door de raad moeten worden vastgesteld. Het zijn begrotingswijzigingen die bijvoorbeeld over taakvelden heengaan of een subsidie die wordt begroot. Het zijn budgetneutrale wijzigingen. Per programma kunnen deze technische wijzigen een positief of negatief saldo per programma hebben. Over het totaal van alle programma's zijn deze wijzigingen 0. In bijlage 1 vindt u een gedetailleerd overzicht van deze technische wijzigingen.

Samenvattend financieel overzicht

Onderstaande tabel geeft het perspectief voor het programma 3. Verkeer, Vervoer en Waterstaat weer voor het begrotingsjaar 2025, inclusief de mutaties uit deze Voorjaarsrapportage 2025.

(bedragen x € 1.000)	2025
Primitieve begroting	**-3.881**
Uitgangspositie Voorjaarsrapportage 2025	**-3.881**
Voorjaarsrapportage 2025	
Bestaand beleid	-13
Technische wijzigingen	-775
Voorjaarsrapportage 2025	**-788**
Saldo inclusief Voorjaarsrapportage 2025	**-4.669**

Programma 4. Economie

Ontwikkelingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aanpassingen uit de Voorjaarsrapportage 2025 voor programma 4. Economie weer.

(bedragen x € 1.000)	2025
Bestaand beleid	**-70**
EC-1 Besparingsprojecten ondernemer	-70
Totaal ontwikkelingen Voorjaarsrapportage 2025	**-70**

EC-1 Besparingsprojecten ondernemer

In 2024 zijn er voor een bedrag van € 70.000 verplichtingen aangegaan met de overgebleven gelden uit het Winterfonds van 2023. Dit waren projecten die uitgevoerd worden om ondernemers in de binnenstad en Pavijen te ondersteunen bij energiebesparende maatregelen. De dekking uit het Winterfonds is, nadat de verplichtingen waren aangegaan, per abuis weggevallen bij de jaarrekening 2023. Door vertraging zijn de projecten begin 2025 uitgevoerd.

Dekking

In de lopende begroting is er geen dekking voor deze projecten, die in totaal € 70.000 omvatten. Wel is het mogelijk hiervoor een onttrekking aan de reserve energietransitie te doen. Deze is financieel verwerkt in programma 8. Duurzaamheid (DU-1)

Samenvattend financieel overzicht

Onderstaande tabel geeft het perspectief voor het programma 4. Economie weer voor het begrotingsjaar 2025, inclusief de mutaties uit deze Voorjaarsrapportage 2025.

(bedragen x € 1.000)	2025
Primitieve begroting	**-759**
Uitgangspositie Voorjaarsrapportage 2025	**-759**
Voorjaarsrapportage 2025	
Bestaand beleid	-70
Voorjaarsrapportage 2025	**-70**
Saldo inclusief Voorjaarsrapportage 2025	**-829**

Programma 5. Onderwijs

Ontwikkelingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aanpassingen uit de Voorjaarsrapportage 2025 voor programma 5. Onderwijs weer.

(bedragen x € 1.000)	2025
Bestaand beleid	**-25**
OW-1 Incidentele verrekening huur Brede School Oost	-25
Technische wijzigingen	**0**
Totaal ontwikkelingen Voorjaarsrapportage 2025	**-25**

OW-1 Incidentele verrekening huur Brede School Oost

In de Brede School Oost is de Koning Willem Alexanderschool gevestigd. Tot 1 augustus 2024 zat hier ook de Kaardebol in. Conform de bekostigingsovereenkomst betaalt de gemeente een bijdrage in de huurkosten. Onlangs hebben we de afrekening over 2024 ontvangen. In onze begroting was hiervoor een stelpost opgenomen van € 40.000, dat blijkt € 25.000 te laag te zijn.

Technische wijzigingen

In deze rapportage staan verschillende technische wijzigen. Dit zijn begrotingswijzigingen die op grond van de financiële verordening door de raad moeten worden vastgesteld. Het zijn begrotingswijzigingen die bijvoorbeeld over taakvelden heengaan of een subsidie die wordt begroot. Het zijn budgetneutrale wijzigingen. Per programma kunnen deze technische wijzigen een positief of negatief saldo per programma hebben. Over het totaal van alle programma's zijn deze wijzigingen 0. In bijlage 1 vindt u een gedetailleerd overzicht van deze technische wijzigingen.

Samenvattend financieel overzicht

Onderstaande tabel geeft het perspectief voor het programma 5. Onderwijs weer voor het begrotingsjaar 2025, inclusief de mutaties uit deze Voorjaarsrapportage 2025.

(bedragen x € 1.000)	2025
Primitieve begroting	**-3.990**
Uitgangspositie Voorjaarsrapportage 2025	**-3.990**
Voorjaarsrapportage 2025	
Bestaand beleid	-25
Technische wijzigingen	0
Voorjaarsrapportage 2025	**-25**
Saldo inclusief Voorjaarsrapportage 2025	**-4.015**

Programma 6. Sport, Cultuur en Recreatie

Ontwikkelingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aanpassingen uit de Voorjaarsrapportage 2025 voor programma 6. Sport, Cultuur en Recreatie weer.

(bedragen x € 1.000)	2025
Eerder genomen besluiten	**-14**
SCR-1 Motie over het uitstel van de huurverhoging voor de buitensport	-14
Bestaand beleid	**-7**
SCR-2 Lokale omroep	-7
Gemeentefonds	**-100**
SCR-3 Septembercirculaire geoormerkt voor Openbare bibliotheken	-100
Technische wijzigingen	**3**
Totaal ontwikkelingen Voorjaarsrapportage 2025	**-118**

SCR-1 Motie over het uitstel van de huurverhoging voor de buitensport

Bij de behandeling van de Programmabegroting 2025-2028 in november 2024 heeft de raad een motie aangenomen om de huurverhoging een jaar uit te stellen. Het saldo van de voorjaarsrapportage biedt hier ruimte voor.

SCR-2 Lokale omroep

Gemeenten hebben volgens de Mediawet een instandhoudingsplicht voor de lokale publieke omroep. Dat wil zeggen dat het college verantwoordelijk is voor de bekostiging van de lokale omroep. Voor deze plicht krijgen we middelen via het Gemeentefonds.

Voor de bekostiging van de lokale omroep is nu in onze begroting € 18.000 geraamd. Dat is gebaseerd op een verouderd richtbedrag. De VNG publiceert jaarlijks een nieuw (hoger) richtsnoer en ook het aantal wooneenheden in Culemborg neemt toe. Daarom hogen we onze raming op naar € 1,62 per huishouden voor 2025. In de kadernota is een voorstel opgenomen om dit bedrag vanaf 2026 verder op te hogen conform het richtbedrag voor die jaren.

SCR-3 Septembercirculaire geoormerkt voor Openbare bibliotheken

Voor 2025 heeft de Gemeente Culemborg van het ministerie OC&W € 100.000 decentralisatie-uitkering ontvangen; eenzelfde bedrag wordt in 2026 ontvangen. Het doel van de uitkering is om gemeenten in staat te stellen zich, door het versterken van het lokale bibliotheekaanbod, voor te bereiden op de invoering van de op handen zijnde wettelijke zorgplicht. Het normenkader onderliggend aan de wettelijke zorgplicht is echter nog niet definitief door het kabinet vastgesteld.

Op 7 november 2024 hebben PvdA, GroenLinks en ChristenUnie een motie ingediend voor de begroting 2025. De raad heeft het college verzocht:

- Een bedrag van € 100.000 per jaar voor zowel 2025 als 2026 voor de bibliotheek uit de septembercirculaire 2024 beschikbaar te stellen in de Voorjaarsrapportage 2025;
- Dit bedrag specifiek in te zetten voor het herstellen van de 14 uur voorleescoaching voor de doelgroep 0-12 jaar;
- Het resterende bedrag in overleg met de bibliotheek te besteden aan andere prioriteiten, zoals de verhuizing naar de Barbarakerk of andere voorzieningen ter voorbereiding op de gemeentelijke zorgplicht.

Stichting Openbare Bibliotheken Rivierenland dient na het zomerreces een definitief voorstel in voor de inzet van deze middelen in voorbereiding op de toekomstige zorgplicht en rekening houdend met de motie, waarover het college zal besluiten.

Technische wijzigingen

In deze rapportage staan verschillende technische wijzigen. Dit zijn begrotingswijzigingen die op grond van de financiële verordening door de raad moeten worden vastgesteld. Het zijn begrotingswijzigingen die bijvoorbeeld over taakvelden heengaan of een subsidie die wordt begroot. Het zijn budgetneutrale wijzigingen. Per programma kunnen deze technische wijzigen een positief of negatief saldo per programma hebben. Over het totaal van alle programma's zijn deze wijzigingen 0. In bijlage 1 vindt u een gedetailleerd overzicht van deze technische wijzigingen.

Samenvattend financieel overzicht

Onderstaande tabel geeft het perspectief voor het programma 6. Sport, Cultuur en Recreatie weer voor het begrotingsjaar 2025, inclusief de mutaties uit deze Voorjaarsrapportage 2025.

(bedragen x € 1.000)	2025
Primitieve begroting	**-4.861**
Uitgangspositie Voorjaarsrapportage 2025	**-4.861**
Voorjaarsrapportage 2025	
Eerder genomen besluiten	-14
Bestaand beleid	-7
Gemeentefonds	-100
Technische wijzigingen	3
Voorjaarsrapportage 2025	**-118**
Saldo inclusief Voorjaarsrapportage 2025	**-4.979**

Programma 7. Sociaal domein en Gezondheid

Ontwikkelingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aanpassingen uit de Voorjaarsrapportage 2025 voor programma 7. Sociaal domein en Gezondheid weer.

(bedragen x € 1.000)	2025
Eerder genomen besluiten	**0**
SDG-1 Overgang jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 4-jarigen naar GGD Gelderland-Zuid	-193
SDG-2 Dekking overgang jeugdgezondheidszorg uit onderuitputting begeleide participatie Werkzaak	70
SDG-3 Dekking overgang jeugdgezondheidszorg uit onderuitputting Wmo	123
Bestaand beleid	**-238**
SDG-4 Bijstellen raming voor jeugd met extra middelen uit de voorjaarsnota van het Rijk	-606
SDG-5 Dekking preventie van discriminatie uit onderuitputting Wmo	4
SDG-6 Herrekening beschermd wonen	100
SDG-7 Onderuitputting Wmo na dekking ontwikkelingen	253
SDG-8 Correctie voor laten vervallen van de taakstelling op subsidies	11
SDG-9 Adviesraad Sociaal Domein Inclusief	-5
SDG-10 Dekking Adviesraad uit onderuitputting Wmo	5
SDG-11 Inburgering	-130
SDG-12 Dekking inburgering uit onderuitputting begeleide participatie Werkzaak	130
Gemeentefonds	**-11**
SDG-13 Septembercirculaire geoormerkt voor Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie	-8
SDG-14 Septembercirculaire geoormerkt voor Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteiteisen kinderopvang	-3
Technische wijzigingen	**100**
Totaal ontwikkelingen Voorjaarsrapportage 2025	**-149**

SDG-1 Overgang jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 4-jarigen naar GGD Gelderland Zuid

Eind maart heeft het college de raad geïnformeerd over de transitie van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) voor 0 tot 4-jarigen van Stichting Santé naar GGD Gelderland-Zuid. Dat heeft een aantal inhoudelijke voordelen. Zo ontstaat er een doorgaande lijn in de zorg voor 0 tot 18-jarigen en ontstaat er een verbinding van de JGZ met andere onderdelen van de GGD, zoals onderzoek en preventie. Voor onze begroting geeft deze transitie een nadeel. Voor de incidentele transitiekosten is in deze Voorjaarsrapportage een raming opgenomen. Maar ook structureel is er een nadeel, dat is verwerkt in de kadernota.

Voor deze ontwikkeling - die voor 2025 een nadeel van € 193.000 met zich meebrengt - vinden we binnen dit begrotingsprogramma dekking:

SDG- 2 Dekking overgang jeugdgezondheidszorg uit onderuitputting begeleide participatie Werkzaak

Voor € 70.000 vinden we dekking in de voor dit jaar verwachte incidentele onderuitputting op begeleide participatie. In onze begroting is in 2025 op dat onderdeel meer begroot dan in de begroting van Werkzaak Rivierenland.

SDG-3 Dekking overgang jeugdgezondheidszorg uit onderuitputting Wmo

Voor € 123.000 vinden we dekking in de onderuitputting die we voorzien voor Wmo (zie voor meer informatie SDG-7).

SDG-4 Bijstellen raming voor jeugd met extra middelen uit de voorjaarsnota van het Rijk

Op 17 april 2025 heeft het kabinet de Voorjaarsnota 2025 gepresenteerd. Die bevat onder andere structurele extra middelen voor Jeugdzorg, nadat de commissie Van Ark in haar advies 'Groeipijn' becijferde dat het Rijk de gemeenten hiervoor onvoldoende compenseert. Dat merken we ook in Culemborg, de uitgaven stijgen en overstijgen het budget.

De voorjaarsnota moet nog officieel worden doorgerekend in de meicirculaire van het Gemeentefonds. Maar conform het advies van de VNG nemen we de raming vooruitlopend daarop mee in deze voorjaarsrapportage. In dit programma zijn daarom extra uitgaven opgenomen. In programma 99 zijn de bijbehorende extra inkomsten geraamd (FAD-2).

SDG-5 Dekking preventie van discriminatie uit onderuitputting Wmo

Voor de kosten van preventie van discriminatie (zie VE-1) is dekking gevonden in de onderuitputting die we voorzien voor Wmo (zie ook SDG-7).

SDG-6 Herrekening beschermd wonen

Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang worden op het niveau van Gelderland-Zuid georganiseerd. Centrumgemeente Nijmegen ontvangt hiervoor de rijksmiddelen. Na afloop van elk kalenderjaar worden de overgebleven middelen over de regiogemeenten verdeeld ten behoeve van de lokale opgave voor psychisch kwetsbare mensen.

In de regiobegroting wordt elk jaar een nieuwe prognose van de hoogte van deze lokale middelen gemaakt. In de nieuwe regiobegroting is de prognose naar boven bijgesteld. Culemborg ontvangt naar verwachting dus méér middelen voor haar lokale opgave. De belangrijkste redenen voor deze gunstige prognose zijn een batenstijging vanwege een gunstige meicirculaire en lagere kosten voor IPS-trajecten en de winternachtopvang. Vanaf 2029 verandert de regeling en is er (nog) geen opgave aangepast.

SDG-7 Onderuitputting Wmo na dekking ontwikkelingen

Voor de uitvoering van de Wmo signaleren we dit jaar een stabilisering van de uitgaven. Daarover hebben we ook melding gemaakt in de Jaarstukken 2024. De groei van de uitgaven die we voor de komende jaren hebben opgenomen in de begroting, kan daarom worden afgevlakt. De vrijkomende middelen worden in deze kadernota voor verschillende ontwikkelingen binnen ditzelfde programma ingezet. Na die inzet, resteert nog een onderuitputting van € 253.000, die kan vrijvallen in de algemene middelen.

SDG-8 Correctie voor laten vervallen van de taakstelling op subsidies

In de Programmabegroting 2025-2029 is het besluit genomen om de resterende taakstellingen op het subsidieprogramma uit de begrotingen van 2023 en 2024 te laten vervallen, zodat de gemeente en de subsidieontvangers zich kunnen richten op de ombuigingen. Daarbij is het resterende bedrag niet goed berekend. Daardoor is in 2025 € 11.800 teveel afgeraamd. Dit corrigeren we in deze voorjaarsrapportage en meerjarig in de kadernota.

SDG-9 Adviesraad Sociaal Domein Inclusief

De adviesraad Sociaal Domein Inclusief is een wettelijk verplichte adviesraad die het college adviseert over nieuw beleid binnen het sociaal domein. De leden van de adviesraad ontvangen presentiegelden en de adviesraad heeft een klein werkbudget om hun achterban te raadplegen, zodat zij hun adviestaak goed kunnen uitoefenen. Het budget in onze begroting is net niet voldoende om de werkelijke uitgaven te kunnen dekken. Met een bijraming van € 5.000 in deze voorjaarsrapportage en structureel in de kadernota voldoet het budget weer.

SDG-10 Dekking: adviesraad uit onderuitputting Wmo

Voor deze ontwikkeling - die voor 2025 een last van € 5.000 met zich meebrengt - vinden we dekking in hetzelfde begrotingsprogramma, vanuit de structurele onderuitputting die we voorzien voor Wmo.

SDG-11 Inburgering

De gemeente heeft de wettelijke plicht om regie te voeren op inburgering, onder andere door te zorgen van inburgeraars hun verplichtingen tijdens het inburgeringstraject nakomen en door te zorgen voor kwalitatief voldoende inburgeringsaanbod. Daarvoor heeft de gemeente een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Regio Rivierenland, die vanwege de nieuwe samenwerking in 2025 herzien moest worden. Door de groei van het aantal inburgeraars en doordat een drietal gemeenten deze samenwerking binnen Regio Rivierenland op het thema inburgering hebben verlaten, brengt die nieuwe overeenkomst (structureel) meer kosten met zich mee dan in onze begroting zijn geraamd. Voor 2025 wordt hiervoor een raming opgenomen in de voorjaarsrapportage, in de kadernota wordt de raming voor 2026 en verder opgenomen.

SDG-12 Dekking inburgering uit onderuitputting begeleide participatie Werkzaak

Voor deze ontwikkeling – die voor 2025 en verder een extra last van € 268.000 met zich meebrengt – vinden we voor € 138.000 dekking in de eigen middelen die wij begroot hebben voor de DVO.

De resterende dekking van € 130.000 vinden we in 2025 in hetzelfde begrotingsprogramma, door de incidentele onderuitputting die we voorzien voor begeleide participatie Werkzaak hiervoor in te zetten.

SDG-13 Septembercirculaire geoormerkt voor kinderopvang Sociaal Medische Indicatie

De Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een gemeentelijke regeling om gezinnen een vergoeding te bieden voor het gebruik van kinderopvang, wanneer zij geen recht hebben op Kinderopvangtoeslag, maar ook niet in staat zijn de zorg voor hun kinderen volledig te dragen vanwege sociale of medische problematiek. Deze SMI-regeling zorgt er niet alleen voor dat ouders tijd krijgen te herstellen, maar brengt ook een potentieel kwetsbare groep kinderen in beeld en vervult daarmee ook een belangrijke preventieve functie. De afgelopen jaren is de inzet van de SMI sterk gestegen, wat onder andere verklaard kan worden door een stijgende zorgvraag en de complexiteit van problematiek. De extra middelen uit de septembercirculaire zijn een reactie op de toenemende uitgaven van gemeenten op de SMI-regeling.

SDG-14 Septembercirculaire geoormerkt voor Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteiteisen kinderopvang

In de septembercirculaire 2024 is incidenteel extra geld beschikbaar voor 2024 en 2025 vanwege veranderde kwaliteitseisen voor toezicht en handhaving van gemeenten in kinderopvangvoorzieningen. Dit geld is bedoeld voor:

- scholing van toezichthouders en handhavers m.b.t. nieuwe kwaliteitseisen;
- communicatie met houders voor een toelichtend gesprek met kinderdagverblijfvoorzieningen over de gewijzigde kwaliteitseisen;
- incidenteel extra eenmalig toezicht en handhaving (voor GGD en gemeenten) op de herijkte kwaliteitseisen, aanvullend op de reguliere inspectieactiviteit.

Technische wijzigingen

In deze rapportage staan verschillende technische wijzigen. Dit zijn begrotingswijzigingen die op grond van de financiële verordening door de raad moeten worden vastgesteld. Het zijn begrotingswijzigingen die bijvoorbeeld over taakvelden heengaan of een subsidie die wordt begroot. Het zijn budgetneutrale wijzigingen. Per programma kunnen deze technische wijzigen een positief of negatief saldo per programma hebben. Over het totaal van alle programma's zijn deze wijzigingen 0. In bijlage 1 vindt u een gedetailleerd overzicht van deze technische wijzigingen.

Samenvattend financieel overzicht

Onderstaande tabel geeft het perspectief voor het programma 7. Sociaal domein en Gezondheid weer voor het begrotingsjaar 2025, inclusief de mutaties uit deze Voorjaarsrapportage 2025.

(bedragen x € 1.000)	2025
Primitieve begroting	**-39.031**
Uitgangspositie Voorjaarsrapportage 2025	**-39.031**
Voorjaarsrapportage 2025	
Eerder genomen besluiten	0
Bestaand beleid	-238
Gemeentefonds	-11
Technische wijzigingen	100
Voorjaarsrapportage 2025	**-149**
Saldo inclusief Voorjaarsrapportage 2025	**-39.180**

Programma 8. Duurzaamheid

Ontwikkelingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aanpassingen uit de Voorjaarsrapportage 2025 voor programma 8. Duurzaamheid weer.

(bedragen x € 1.000)	2025
Bestaand beleid	**50**
DU-1 Dekking besparingsprojecten uit reserve Energietransitie	70
DU-2 Toename ongedierte in de openbare ruimte	-20
Gemeentefonds	**-371**
DU-3 Septembercirculaire geoormerkt voor Toekomstig bestendig maken energiebeleid	-371
Technische wijzigingen	**0**
Totaal ontwikkelingen Voorjaarsrapportage 2025	**-321**

DU-1 Dekking besparingsprojecten ondernemer uit reserve Energietransitie

In 2024 zijn er voor een bedrag van € 70.000 verplichtingen aangegaan voor energiebesparende maatregelen van ondernemers. Meer hierover is opgenomen onder programma 4. Economie (EC-1). De dekking hiervan is financieel verwerkt in dit programma.

DU-2 Toename ongedierte in de openbare ruimte

De gemeente bestrijdt ongedierte, plaagdieren en insecten in de openbare ruimte. Het budget hiervoor is niet toereikend voor de toenemende kosten hiervan. Zo is dit jaar extra inzet nodig voor het bestrijden van de eikenprocessierups en het mediterraan draaigatje. Die laatste mierensoort is dit jaar voor het eerst waargenomen en geldt als een invasief en schadelijk insect, waarvan de populatie explosief groeit. Een snelle bestrijding is daarom nodig, inclusief een raming hiervoor in deze voorjaarsrapportage. In de kadernota is een extra structurele raming vanaf 2026 opgenomen.

DU-3 Septembercirculaire geoormerkt voor Toekomstig bestendig maken energiebeleid

In de septembercirculaire 2024 heeft de gemeente namens de Regio Rivierenland middelen ontvangen voor het toekomstig bestendig maken van het energiebeleid. Deze middelen worden conform afspraak doorgestort aan de Regio Rivierenland.

Technische wijzigingen

In deze rapportage staan verschillende technische wijzigen. Dit zijn begrotingswijzigingen die op grond van de financiële verordening door de raad moeten worden vastgesteld. Het zijn begrotingswijzigingen die bijvoorbeeld over taakvelden heengaan of een subsidie die wordt begroot. Het zijn budgetneutrale wijzigingen. Per programma kunnen deze technische wijzigen een positief of negatief saldo per programma hebben. Over het totaal van alle programma's zijn deze wijzigingen 0. In bijlage 1 vindt u een gedetailleerd overzicht van deze technische wijzigingen.

Samenvattend financieel overzicht

Onderstaande tabel geeft het perspectief voor het programma 8. Duurzaamheid weer voor het begrotingsjaar 2025, inclusief de mutaties uit deze Voorjaarsrapportage 2025.

(bedragen x € 1.000)	2025
Primitieve begroting	**1.701**
Uitgangspositie Voorjaarsrapportage 2025	**1.701**
Voorjaarsrapportage 2025	
Bestaand beleid	50
Gemeentefonds	-371
Technische wijzigingen	0
Voorjaarsrapportage 2025	**-321**
Saldo inclusief Voorjaarsrapportage 2025	**1.380**

Programma 9. Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Ontwikkelingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aanpassingen uit de Voorjaarsrapportage 2025 voor programma 9. Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte weer.

(bedragen x € 1.000)	2025
Bestaand beleid	**-67**
WSR-1 Areaaluitbreiding groen	-67
WSR-2 Redichemse Waard	-30
WSR-3 Dekking Redichemse Waard uit Onderzoeksbudget voor grondexploitaties	30
Gemeentefonds	**-33**
WSR-4 Septembercirculaire geoormerkt voor Wet Betaalbare huur	-33
Technische wijzigingen	**775**
Totaal ontwikkelingen Voorjaarsrapportage 2025	**675**

WSR-1 Areaaluitbreiding groen

Door de uitbreiding van de gemeente in Parijsch en vergroening van wijken komt er jaarlijks nieuw groenareaal bij, dat onderhouden moet worden. Het structurele bedrag voor areaaluitbreiding is hiervoor tot nu toe niet toereikend. Daarom wordt hiervoor in deze voorjaarsrapportage een extra raming voor 2025 opgenomen en wordt structureel een bedrag hiervoor bijgeraamd in de kadernota.

WSR-2 Redichemse Waard

In 2025 ontstaat de unieke kans dat de gemeente de Redichemse Waard kan kopen en doorverkopen. Zo kunnen we een duurzame oplossing vinden voor de gewenste ontwikkeling van deze uiterwaarden. Dit vraagt de inzet van meer extern ingehuurde deskundigheid (een rentmeester, taxateur, jurist, notaris, inhoudelijk verkenner en procesmanager) voor de volgende drie fases:

1. Voorbereiden van de aankoop (onderhandelingen erven, prijsvorming en taxatie).
2. Selectie passende eigenaar (publiceren van de intentie tot doorlevering en uitnodiging voor inschrijving onder voorwaarden, onderhandelingen doorlevering).
3. Verwerving en doorlevering.

Ook zien we dat de brede interesse van de stad en de aandacht van de raad een intensievere inzet vraagt. De inzet is om in de doorverkoop deze plankosten te verdisconteren.

WSR-3 Dekking Redichemse Waard uit onderzoeksbudget voor grondexploitaties

Voor deze ontwikkeling - die eenmalig een nadeel van € 30.000 met zich meebrengt - vinden we dekking in het onderzoeksbudget voor grondexploitaties.

WSR-4 Septembercirculaire geoormerkt Wet betaalbare huur

Met de Wet betaalbare huur wordt de op 1 juli 2023 in werking getreden “Wet Goed Verhuurderschap” gewijzigd. Daarmee krijgen gemeenten de bevoegdheid om toezicht te houden en handhavend op te treden voor:

- de maximale huurprijzen die gelden op grond van het woningwaarderingsstelsel (WWS);
- de maximale huurverhogingen in de gereguleerde sector;
- de informatieplicht op verhuurders om hun huurders een puntentelling te overleggen bij het afsluiten van een contract.

Het Rijk heeft in de septembercirculaire 2024 hiervoor een bedrag van € 33.000 beschikbaar gesteld voor 2025. Voor 2026 en verder zijn de middelen opgenomen in de kadernota 2026.

Technische wijzigingen

In deze rapportage staan verschillende technische wijzigen. Dit zijn begrotingswijzigingen die op grond van de financiële verordening door de raad moeten worden vastgesteld. Het zijn begrotingswijzigingen die bijvoorbeeld over taakvelden heengaan of een subsidie die wordt begroot. Het zijn budgetneutrale wijzigingen. Per programma kunnen deze technische wijzigen een positief of negatief saldo per programma hebben. Over het totaal van alle programma's zijn deze wijzigingen 0. In bijlage 1 vindt u een gedetailleerd overzicht van deze technische wijzigingen.

Samenvattend financieel overzicht

Onderstaande tabel geeft het perspectief voor het programma 9. Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte weer voor het begrotingsjaar 2025, inclusief de mutaties uit deze Voorjaarsrapportage 2025.

(bedragen x € 1.000)	2025
Primitieve begroting	**-5.534**
Uitgangspositie Voorjaarsrapportage 2025	**-5.534**
Voorjaarsrapportage 2025	
Bestaand beleid	-67
Gemeentefonds	-33
Technische wijzigingen	775
Voorjaarsrapportage 2025	**675**
Saldo inclusief Voorjaarsrapportage 2025	**-4.859**

Programma 99. Financiering en Algemene dekkingsmiddelen

Ontwikkelingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aanpassingen uit de Voorjaarsrapportage 2025 voor programma 99. Financiering en Algemene dekkingsmiddelen weer.

(bedragen x € 1.000)	2025
Gemeentefonds	**1.247**
FAD-1 Ontvangsten Rijk september- en decembercirculaire 2024	641
FAD-2 Voorjaarsnota Rijk uitwerking jeugd door overhedenoverleg VNG en Rijk	606
Totaal ontwikkelingen Voorjaarsrapportage 2025	**1.247**

FAD-1 Septembercirculaire en Decembercirculaire van het Gemeentefonds

Het Gemeentefonds is onze belangrijkste inkomstenbron. We ontvangen in principe jaarlijks drie keer van de Rijksoverheid informatie over de gemeentefondsuitkeringen: een meicirculaire met een vertaling van diens Voorjaarsnota, een septembercirculaire met een vertaling van diens Miljoenennota en een decembercirculaire die het uitkeringsjaar zoveel mogelijk afrondt.

Bij de behandeling van de Programmabegroting 2025-2028 in november 2024 hebben we de raad met een informatienotitie op de hoogte gebracht van de effecten van de septembercirculaire 2024 op de gemeentebegroting. In januari 2025 is die gevolgd door een informatienotitie over de decembercirculaire 2024. De daadwerkelijke verwerking van deze circulaires in de begroting voor het lopende jaar vindt zoals gebruikelijk plaats in de voorjaarsrapportage.

FAD-2 Uitkomsten overhedenoverleg VNG en Voorjaarsnota Rijk

Op 17 april 2025 heeft het kabinet de Voorjaarsnota 2025 gepresenteerd. Die bevat onder andere structurele extra middelen voor Jeugdzorg. Meer hierover is opgenomen in programma 7. Sociaal domein.

De voorjaarsnota moet nog officieel worden doorgerekend in de meicirculaire van het Gemeentefonds. Maar conform het advies van de VNG nemen we de raming vooruitlopend daarop mee in deze voorjaarsrapportage. In dit programma zijn daarom extra inkomsten. In programma 7 (SDG-4) zijn de bijbehorende extra uitgaven geraamd.

Samenvattend financieel overzicht

Onderstaande tabel geeft het perspectief voor het programma 99. Financiering en Algemene dekkingsmiddelen weer voor het begrotingsjaar 2025, inclusief de mutaties uit deze Voorjaarsrapportage 2025.

(bedragen x € 1.000)	2025
Primitieve begroting	**75.708**
Uitgangspositie Voorjaarsrapportage 2025	**75.708**
Voorjaarsrapportage 2025	
Gemeentefonds	1.247
Voorjaarsrapportage 2025	**1.247**
Saldo inclusief Voorjaarsrapportage 2025	**76.955**

Bijlagen

Budgetneutrale wijzigingen

Hieronder presenteren we alle begrotingswijzigingen die geen invloed hebben op het begrotingssaldo, maar wel leiden tot een wijziging van de geautoriseerde baten en lasten in de vastgestelde programmabegroting 2025.

De wijzigingen kunnen verdeeld worden in 3 categorieën:

1. De lasten zijn opgenomen in een ander programma en dienen voor de juiste verantwoording overgeheveld te worden naar de juiste programma.
2. Er zijn extra middelen ontvangen ter dekking van extra lasten. De toename van de totale lasten en baten worden
3. Er worden lasten begroot die gedekt worden uit een daarvoor bestemde reserve.

(bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029
Technische wijzigingen						
Bibliotheekvoorzieningen						
06 Sport, Cultuur en Recreatie	Lasten	-176				
06 Sport, Cultuur en Recreatie	Baten	176				

Een doeluitkering bibliotheekvoorziening bij gemeenten is een specifieke uitkering van het Rijk aan gemeenten om de kosten van de openbare bibliotheek te dekken. De doeluitkering is bedoeld om gemeenten te ondersteunen bij het realiseren van een volwaardige bibliotheekvoorziening, inclusief het oprichten van nieuwe vestigingen en het doorontwikkelen van bestaande voorzieningen. De ontvangen middelen in 2024 van € 176.000 worden in 2025 ingezet.

Bijdrage Waterschap groot onderhoud A watergang storten in voorziening						
09 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte	Lasten	-170				
09 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte	Baten	170				

Het Waterschap draagt bij in het groot onderhoud van de A watergang. Hier is een overeenkomst voor getekend. Omdat er niet rechtstreeks inkomsten in de vooriening mogen worden geboekt, moet dit via exploitatie lopen. De ontvangen bijdrage wordt gestort in voorziening

Cdoke gelden 2025						
08 Duurzaamheid	Lasten	-633				
08 Duurzaamheid	Baten	633				

Via het Rijk zijn de CDOKE gelden beschikbaar gesteld aan gemeenten waaruit loonkosten betaald kunnen worden voor de inzet op duurzaamheidsthema's. Daarnaast mag 10% van het bedrag gebruikt worden voor niet-personele kosten. In de gemeente Culemborg gebruiken we de CDOKE gelden voor inzet op de energietransitie, de energie en warmte oplossing voor het Stationskwartier en ondersteuning op netcongestie. Daarnaast worden de gelden gebruikt voor een communicatiemedewerker en is er een bedrag vanuit de CDOKE gelden toegekend aan het warmte initiatief WarmMolenDijkzicht.

(bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029
Clientondersteuning						
07 Sociaal domein en Gezondheid	Lasten	-50				
07 Sociaal domein en Gezondheid	Baten	50				

De doeluitkering cliëntondersteuning is een specifieke uitkering die gemeenten ontvangen om onafhankelijke cliëntondersteuning te versterken. Het doel is om de kwaliteit en vindbaarheid van cliëntondersteuning te verbeteren en te zorgen dat mensen met zorgvraag de juiste ondersteuning en hulp kunnen vinden. Vanuit 2024 mogen de overgebleven middelen van € 50.000 ingezet worden in 2025.

Correctie afwijkingen meerjarenperspectief 2025-2028						
01 Bestuur en Ondersteuning	Lasten	-80	-80	-80	-80	-80
07 Sociaal domein en Gezondheid	Lasten	80	80	80	80	80
08 Duurzaamheid	Lasten	4				
08 Duurzaamheid	Baten	-4				

DT-besluit verdeling opleidingsbudgetten						
01 Bestuur en Ondersteuning	Lasten	-3				
06 Sport, Cultuur en Recreatie	Lasten	3				

Het totaal aan verplichte opleidingen conform de opgaven is ca. € 110.793,-. Het grootste deel van dit bedrag, ca € 77.721,- wordt bepaald door kosten die gemaakt moeten worden om nieuwe medewerkers of medewerkers die intern doorgestroomd zijn “functie fit” te maken. Directie wil deze kosten dekken uit de loonsom. Daarmee wordt het totale opleidingsbudget verhoogd

H30 Spuk breed is voor 2025 geindexeerd voor € 18.815. Daarnaast kleine correcties om aansluiting te hebben op de beschikking.						
06 Sport, Cultuur en Recreatie	Lasten	-7				
07 Sociaal domein en Gezondheid	Lasten	-12				
06 Sport, Cultuur en Recreatie	Baten	7				
07 Sociaal domein en Gezondheid	Baten	12				

De Brede SPUK-regeling is voor alle gemeenten beschikbaar gesteld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. Voor 2025 is er een indexatie beschikking van € 19.000 ontvangen.

(bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029
Huiselijk geweld en kindermishandeling						
07 Sociaal domein en Gezondheid	Lasten	-38				
07 Sociaal domein en Gezondheid	Baten	38				

Huiselijk geweld en kindermishandeling (HGKM) is een belangrijke zorg die gemeenten in hun beleid en uitvoering opnemen. Ze zetten zich in om huiselijk geweld en kindermishandeling te voorkomen, signaleren en te behandelen. Vanuit 2024 mogen de overgebleven middelen van € 38.000 ingezet worden in 2025.

Inburgering						
07 Sociaal domein en Gezondheid	Lasten	-1.234				
07 Sociaal domein en Gezondheid	Baten	1.234				

De doeluitkering inburgering is bedoeld om de taken van de gemeente in de Wet inburgering 2021 te financieren, zoals het aanbieden van inburgeringscursussen, het opstellen van een Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP), en het verzorgen van maatschappelijke begeleiding. Voor 2025 is de voorlopige beschikking vastgesteld op € 600.000. Daarnaast worden de overgebleven middelen in 2024 van €634.000 meegenomen naar 2025.

Krediet voor de fietsroute centrum - Parijsch						
03 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	Lasten	-775				
09 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte	Baten	775				

Op 20 februari 2025 heeft u het raadsvoorstel Krediet fietsroute Centrum - Parsijch via Vianense Poort (GZDGCB1774094/1774095) vastgesteld. Zoals in het raadsvoorstel gemeld is voor een rechtmatige verwerking van kapitaallasten, reservemutaties en de rekenrente deze wijziging in de voorjaarsrapportage nodig.

Kredieten riolering 2025						
08 Duurzaamheid	Lasten	-75				
08 Duurzaamheid	Baten	75				

In de begroting 2025 zijn middelen opgenomen voor vervangingsinvesteringen van riolering. Met deze technisch wijziging worden de kredieten beschikbaar gesteld. De meerjarige kapitaallasten zijn budgetneuraal in de kadernota verwerkt.

Laaggeletterdheid						
05 Onderwijs	Lasten	-7				
05 Onderwijs	Baten	7				

De gemeente krijgt een deel van een decentralisatie-uitkering voor het aanpak van laaggeletterdheid. Deze uitkering wordt gebruikt om cursussen en programma's te financieren die mensen helpen met hun taal- en rekenvaardigheden, inclusief digitale vaardigheden. Vanuit 2024 worden de overgebleven middelen van €7.000 ingezet in 2025.

(bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029
Nationaal Programma Onderwijs						
05 Onderwijs	Lasten	-80				
05 Onderwijs	Baten	80				

De NPO-uitkering (Nationaal Programma Onderwijs) is een specifieke uitkering die gemeenten ontvangen om de gevolgen van de coronapandemie op het onderwijs te bestrijden. Deze uitkering wordt ingezet voor het inhalen van onderwijsvertragingen bij kinderen. De overgebleven middelen uit 2024 van € 80.000 mogen nog tot juli 2025 ingezet worden.

Onderwijs achterstanden beleid (OAB)

05 Onderwijs	Lasten	-1.149
05 Onderwijs	Baten	1.149

Onderwijs achterstanden Beleid (OAB)
Een doeluitkering onderwijs achterstanden beleid (OAB), is een manier waarop de overheid geld overdraagt aan gemeenten voor het tegengaan van onderwijsachterstanden. Deze middelen zijn bedoeld om gemeenten te helpen bij het uitvoeren van hun wettelijke taken op dit gebied, zoals het aanbieden van voorschoolse educatie en het ondersteunen van scholen. Voor 2025 is de voorlopige beschikking vastgesteld op € 776.000.
Daarnaast mag er vanuit 2024 de overgebleven middelen van € 373.000 ingezet worden in 2025.

Onderwijsroute

07 Sociaal domein en Gezondheid	Lasten	-51
07 Sociaal domein en Gezondheid	Baten	51

De uitkering bij gemeenten voor de onderwijsroute is een specifieke uitkering (SPUK) die bedoeld is voor het aanbieden van inburgeringsvoorzieningen, in dit geval de Onderwijsroute. De SPUK is een jaarlijkse uitkering, vastgesteld door het ministerie van JenV, en wordt verdeeld onder de gemeenten op basis van het aantal asielstatushouders in de Onderwijsroute. Voor 2025 is de voorlopige beschikking € 25.000. De overgebleven middelen uit 2024 van € 26.000 worden meegenomen naar 2025.

Ontvangen middelen centrum gemeente

01 Bestuur en Ondersteuning	Lasten	-20
07 Sociaal domein en Gezondheid	Baten	20

Ontvangen middelen voor capaciteit van de centrum gemeente worden gebruikt voor inzet inhuur. Deze activiteiten worden normaal gesproken door eigen medewerkers gedaan.

(bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029
Overstorting GVVP naar bovenwijks						
09 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte	Lasten	-763				
09 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte	Baten	763				

In de jaarrekening 2023 is het resultaat van het complex Spoorzone West gestort in de reserve GVVP, dit had eigenlijk de reserve bovenwijke voorzieningen moeten zijn. Dit bedrag is bedoeld als bijdrage voor de aanleg van de tunnel onder het spoor. Met deze mutatie wordt het bedrag overgeheveld van de reserve GVVP naar de reserve Bovenwijkse voorzieningen.

Storting parkeercompensatie

03 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	Lasten	-2
03 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	Baten	2

De gemeente heeft een bedrag van € 1.986 ontvangen voor parkeercompensatie. Conform beleid wordt dit bedrag gestort in de reserve parkeercompensatie.

Subsidie energiearmoede

08 Duurzaamheid	Lasten	-68
08 Duurzaamheid	Baten	68

De gelden voor energiearmoede zijn de afgelopen jaren besteed aan de FIXbrigade. Zij hebben bij huur en koopwoningen kieren gedicht, radiatorfolie geplaatst en energiezuinige verlichting geplaatst. Daarnaast heeft de gemeente een succesvolle witgoedregeling gelanceerd. Inwoners in de doelgroep “energiearmoede” mochten hun oude witgoed vervangen voor nieuw en energiezuinig witgoed. Deze regeling was zeer succesvol waardoor we niet iedereen nog hebben kunnen helpen.

Subsidie lokale aanpak isolatie

08 Duurzaamheid	Lasten	-1.260
08 Duurzaamheid	Baten	1.260

De gemeente Culemborg heeft een subsidieregeling voor woningisolatie. Inwoners met een koophuis met een woz-waarde lager dan het gemiddelde van Culemborg kunnen €1.000 subsidie krijgen om hun woning te isoleren of €1.400 als ze dat samendoen. Binnen de lokale aanpak isolatie is budget gereserveerd voor communicatie en uitvoering. Ook is er budget om de doelgroep “energiearmoede” extra te ondersteunen.

(bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029
Subsidie soortenmanagementplan						
08 Duurzaamheid	Lasten	-97				
08 Duurzaamheid	Baten	97				

Vanuit Provincie Gelderland krijgt de gemeente een 2 subsidies om het negatieve effect van na-isolatie op de vleermuispopulatie in Culemborg te inzichtelijk te maken en te compenseren. De gemeente Culemborg heeft het soortenmanagementplan en bijbehoorende compenserende maatregelen, als een van de eerste gemeentes in Gelderland, succesvol aanbesteed. De onderzoeken worden uitgevoerd en de compensatie vleermuiskasten zijn al geplaatst. De subsidies van de provincie zijn voor 2/3 toereikend. Het restant bedrag wordt betaald uit de bestaande budgetten energietransitie.

Baten en lasten per taakveld

(bedragen x € 1.000)	Primtieve begroting	Losse voorstellen	Voorjaarsrapportage 2025	Gewijzigde begroting
Baten	**104.653**	**0**	**7.491**	**112.144**
Bestuur en Ondersteuning	**1.141**	**0**	**0**	**1.141**
0.10 Mutaties reserves	81	0	0	81
0.2 Burgerzaken	581	0	0	581
0.4 Overhead	479	0	0	479
Veiligheid	**43**	**0**	**0**	**43**
1.2 Openbare orde en veiligheid	43	0	0	43
Verkeer, Vervoer en Waterstaat	**570**	**0**	**2**	**572**
0.10 Mutaties reserves	194	0	0	194
2.1 Verkeer en vervoer	155	0	2	157
2.2 Parkeren	212	0	0	212
2.3 Recreatieve havens	9	0	0	9
Economie	**140**	**0**	**0**	**140**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	71	0	0	71
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	4	0	0	4
3.4 Economische promotie	66	0	0	66
Onderwijs	**414**	**0**	**1.237**	**1.651**
0.10 Mutaties reserves	58	0	0	58
4.2 Onderwijshuisvesting	315	0	0	315
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	42	0	1.237	1.278
Sport, Cultuur en Recreatie	**1.177**	**0**	**169**	**1.345**
0.10 Mutaties reserves	218	0	0	218
5.1 Sportbeleid en activering	183	0	7	189
5.2 Sportaccommodaties	701	0	-14	687
5.5 Cultureel erfgoed	75	0	0	75
5.6 Media	0	0	176	176
Sociaal domein en Gezondheid	**9.813**	**0**	**1.505**	**11.318**
0.10 Mutaties reserves	33	0	0	33
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	286	0	1.289	1.576
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	0	50	50
6.3 Inkomensregelingen	8.684	0	0	8.684
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	42	0	0	42
6.811 Beschermd wonen (WMO)	580	0	120	700

(bedragen x € 1.000)	Primtieve begroting	Losse voorstellen	Voorjaarsrapportage 2025	Gewijzigde begroting
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	38	38
7.1 Volksgezondheid	188	0	8	196
Duurzaamheid	**9.756**	**0**	**2.199**	**11.954**
0.10 Mutaties reserves	218	0	70	288
7.2 Riolering	4.565	0	75	4.640
7.3 Afval	4.455	0	0	4.455
7.4 Milieubeheer	518	0	2.054	2.572
Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte	**4.922**	**0**	**1.738**	**6.660**
0.10 Mutaties reserves	0	0	1.568	1.568
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	397	0	170	567
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.325	0	0	3.325
8.3 Wonen en bouwen	1.200	0	0	1.200
Financiering en Algemene dekkingsmiddelen	**76.678**	**0**	**641**	**77.319**
0.10 Mutaties reserves	178	0	0	178
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	105	0	0	105
0.5 Treasury	235	0	0	235
0.61 OZB woningen	5.626	0	0	5.626
0.62 OZB niet-woningen	3.687	0	0	3.687
0.63 Parkeerbelasting	485	0	0	485
0.64 Belastingen overig	157	0	0	157
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	66.206	0	641	66.847
Lasten	**-104.647**	**0**	**-7.200**	**-111.847**
Bestuur en Ondersteuning	**-16.574**	**0**	**-127**	**-16.701**
0.1 Bestuur	-2.454	0	-24	-2.478
0.2 Burgerzaken	-1.110	0	6	-1.104
0.4 Overhead	-13.010	0	-109	-13.119
Veiligheid	**-3.956**	**0**	**-34**	**-3.990**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-2.570	0	0	-2.570
1.2 Openbare orde en veiligheid	-1.386	0	-34	-1.420
Verkeer, Vervoer en Waterstaat	**-4.451**	**0**	**-789**	**-5.241**
0.10 Mutaties reserves	0	0	-777	-777
2.1 Verkeer en vervoer	-3.975	0	-13	-3.988

(bedragen x € 1.000)	Primtieve begroting	Losse voorstellen	Voorjaarsrapportage 2025	Gewijzigde begroting
2.2 Parkeren	-468	0	0	-468
2.5 Openbaar vervoer	-8	0	0	-8
Economie	**-899**	**0**	**-70**	**-969**
3.1 Economische ontwikkeling	-662	0	-17	-679
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-71	0	0	-71
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-18	0	-70	-88
3.4 Economische promotie	-148	0	17	-132
Onderwijs	**-4.404**	**0**	**-1.262**	**-5.666**
4.1 Openbaar basisonderwijs	-120	0	0	-120
4.2 Onderwijshuisvesting	-2.916	0	-25	-2.941
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.368	0	-1.237	-2.605
Sport, Cultuur en Recreatie	**-6.038**	**0**	**-287**	**-6.324**
5.1 Sportbeleid en activering	-670	0	-7	-676
5.2 Sportaccommodaties	-2.746	0	3	-2.743
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-669	0	0	-669
5.4 Musea	-583	0	0	-583
5.5 Cultureel erfgoed	-810	0	0	-810
5.6 Media	-560	0	-283	-843
Sociaal domein en Gezondheid	**-48.844**	**0**	**-1.654**	**-50.498**
0.10 Mutaties reserves	-30	0	0	-30
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-4.933	0	-1.415	-6.348
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-2.123	0	0	-2.123
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-2.037	0	-271	-2.308
6.3 Inkomensregelingen	-14.784	0	-8	-14.792
6.4 WSW en beschut werk	-3.461	0	200	-3.261
6.5 Arbeidsparticipatie	-1.185	0	0	-1.185
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-1.343	0	0	-1.343
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	-3.326	0	26	-3.300
6.712 Begeleiding (WMO)	-3.181	0	682	-2.500
6.713 Dagbesteding (WMO)	0	0	-300	-300
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-3.500	0	-2.306	-5.806
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	-800	-800
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	-3.867	0	1.636	-2.231
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-284	0	-16	-300

(bedragen x € 1.000)	Primtieve begroting	Losse voorstellen	Voorjaarsrapportage 2025	Gewijzigde begroting
6.791 PGB WMO	-160	0	10	-150
6.792 PGB Jeugd	-294	0	-6	-300
6.811 Beschermd wonen (WMO)	-270	0	-20	-290
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	-51	-51
6.821 Jeugdbescherming	-1.626	0	1.226	-400
6.822 Jeugdreclassering	0	0	-40	-40
7.1 Volksgezondheid	-2.440	0	-201	-2.641
Duurzaamheid	**-8.055**	**0**	**-2.520**	**-10.574**
7.2 Riolering	-3.085	0	-75	-3.160
7.3 Afval	-4.076	0	0	-4.076
7.4 Milieubeheer	-894	0	-2.445	-3.339
Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte	**-10.456**	**0**	**-1.063**	**-11.519**
0.10 Mutaties reserves	0	0	-763	-763
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-4.067	0	-267	-4.334
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-40	0	0	-40
8.1 Ruimte en leefomgeving	-431	0	0	-431
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-3.273	0	0	-3.273
8.3 Wonen en bouwen	-2.645	0	-33	-2.678
Financiering en Algemene dekkingsmiddelen	**-970**	**0**	**606**	**-364**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-337	0	0	-337
0.5 Treasury	-70	0	0	-70
0.61 OZB woningen	-516	0	0	-516
0.62 OZB niet-woningen	-74	0	0	-74
0.63 Parkeerbelasting	-10	0	0	-10
0.64 Belastingen overig	-6	0	0	-6
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	606	606
0.8 Overige baten en lasten	41	0	0	41
Totaal	**6**	**0**	**291**	**297**